

frihetstiden och Gustavianskatiden

frihetstiden

En period i svenska historia som (1718-1771) när riksdagen och regeringen styrde landet istället för kungen.

Riksdagen

Den svenska folkrepresentationen som bestod av fyra stånd; adel, präster, borgare och bönder. Under Frihetstiden hade riksdagen stor makt att fatta beslut om landets lagar och skatter.

Riksrådet

Regeringen som tillsammans med riksdagen styrde Sverige under Frihetstiden. Kungen behövde riksrådets godkännande för att kunna fatta beslut.

Freden i Roskilde.

Ett fredsavtal från 1658 där Danmark tvingades ge upp stora landområden till Sverige, vilket gjorde att Sverige blev större och mäktigare.

Hattarna och Mössorna

De två stora politiska partierna under Frihetstiden. Hattarna ville att Sverige skulle vara aktivt i Europas politik. Ofta genom krig, medan Mössorna ville ha en mer försiktig politik och undvika krig.

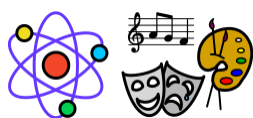
Statskupp

En plötslig och ofta våldsamt maktövertagning., som när Gustav III tog tillbaka kungamakten från riksdagen 1771, vilket avslutade Frihetstiden.

Demokratisering

Processen där makten flyttas från enskilda ledare, som en kung, till folket eller deras representanter. Frihetstiden var ett steg mot demokratisering i Sverige.

Vetenskap och kultur

Under Frihetstiden satsade Sverige på utbildning och vetenskap, med kända personer som Carl Von Linne` som gjorde viktiga bidrag inom biologi och botanik.

Ekonomisk återhämtning

Perioden efter Stormaktstiden då Sverige fokuserade på att bygga upp sin ekonomi igen genom handel och utveckling inom jordbruk och industri.

Yttrandefrihet

Rätten att fritt uttrycka sin åsikter och tankar utan att bli straffad av staten. Under Frihetstiden började Sverige utveckla denna rättighet, även om det fortfarande fanns begränsningar.

Tryckfrihet

Rätten att publicera och sprida information, texter och åsikter i böcker,

Gustavianska tiden

Perioden i svenska historia från 1771 till 1809 då Gustav III och hans son Gustav IV Adolf regerade.

Gustav III

Kungen av Sverige som regerade under Gustavianska tiden. Han genomförde en statskupp

Envælde

När en kung eller drottning styr landet utan att behöva godkännande från riksdagen eller andra grupper. Gustav III införde ett slag envælde efter sin statskupp.

Reformer

Förändringar och förbättringar i lagar eller samhällets struktur. Gustav III genomförde många reformer för att modernisera Sverige, som att främja kultur och konst.

Maskeradbalen
1792

Den bal där Gustav III blev skjuten och senare dog av sina skador, vilket ledde till stora förändringar i svensk politik.

Gustav IV
Adolf

Son till Gustav III som blev kung efter sin fars död, men hans regeringstid var kaotisk och slutade med att han avsattes 1809.

Freden i Värälä

Ett fredsavtal som Gustav III ingick 1790 med Ryssland för att avsluta ett krig. det var ett exempel på hans försök att hålla Sverige utanför större kring .

upplysning

detta innebär att kyrkans makt minskade och man började istället utgå mer från vetenskap och förnuft.